

2 Dodatki: kniżkę
w prenumeracie: Raz po-
czty: kwartał 1 zł. 40 cent.
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
p. czta: kwartał 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza. — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowie-
niem z 25. września r. b. rozkazać, ażeby pułkownikowi jeneral-
nego sztabu kwatermistrzowskiego *Janowi Schnetter*,
kapitanowi pierwszej klasy z pułku piechoty N. 59. *Janowi Pasch*;
kapitanowi drugiej klasy z jeneralnego sztabu kwatermistrzow-
skiego *Jerzemu baronowi Waldstätten*;
majorowi-audytowowi z granicznego pułku piechoty N. 4. *Gus-
tawowi Schumann*;
kapitanowi-audytowowi pierwszej klasy z audytoryatu garnizo-
nowego *Karolowi Adamek*;
rotmistrzowi-audytowowi pierwszej klasy z pułku żandarmerji
N. 10. *Rudolfowi Kollitscher*;
kapitanowi-audytowowi pierwszej klasy z audytoryatu garnizo-
nowego *Aloizemu Paułowi Kraus*, i
rotmistrzowi-audytowowi drugiej klasy z pułku ulanów N. 12.
Felixowi Firley oznajmiony został wyraz najwyższego zadowolenia
w uznaniu ich pełnej zasługi czynności przy jeneralnej komendzie
kraju i przy sądach wojennych w Galicyi.

Część nieurzędowa.

Lwów, 1. października.

Baron Beust, o którego przyjeździe do Wiednia donosiły już
przed kilkoma dniami dzienniki wiedeńskie, przybył — jak pisze
Jen. Kor. — dopiero 28. z. m. wieczorem, i był zaraz nazajutrz
z wizytą u hrabiego Rechberga.

W sprawie układów pokojowych przynosi frankfurcka *Post-
Ztg.* z 28go z. m. telegram z Wiednia z doniesieniem, że propo-
zytce komitetów, zajmujących się uregulowaniem granicy w Szles-
wiku zostały już potwierdzone przez ministerstwa wojny wszyst-
kich trzech państw, i że pełnomocnicy duńscy mieli przedłożyć na
piątkowym posiedzeniu konferencyi propozycje względem przekaza-
nia na rzecz Księstw stanu czynnego. Zdaje się więc, że niesta-
cznie zarzucają ciągle z Berlina Danię, jakoby usiłowała umyślnie
przewlekać układy, a nawet zapewnia kopenhabski korespondent
w *Hamb. Nachr.*, że ze strony duńskiej mają być układy poko-
jowe z największą usilnością prowadzone do końca.

W Paryżu miano otrzymać wiadomość, że Ojciec święty
odrzuca konwencję francuzko-włoską, a to głównie dla warunków
przyjęcia przez Włochy części długu rzymskiego, przypadającego
na dawne prowincje papieżkie, gdyż toby się równało poniekąd
uznaniu Królestwa włoskiego. Słychać też w Paryżu, że Cesarz
Napoleon ma wydać manifest w sprawie powszechnego rozbrojenia.

Z Turynu piszą do *Jener. Kor. austr.*, iż chociaż tam na
pozór panuje spokojność, to jednak agitacja stronnicza doszła do
najwyższego stopnia. Turynu poznać wcale nie można. Po ulicach
snują się tłumy próżniaczego i kłótliwego gminu, w kawiarniach i
innych miejscach publicznych rozprawiają z największą namiętno-
ścią o ostatnich wypadkach i o przyszłości Włoch. Wiele sklepów
jeszcze jest zamkniętych, co krok spotkać można dzikie i namiętne
twarze, które nie dobrego nie zapowiadają. Patrole wojskowe i
gwardyi narodowej krążą po mieście, i chociaż nikogo nie zaczepia-
ją, to jednak widać, iż tylko iskry potrzeba, żeby eksplozja wy-
buchła. Zatrważające pogłoski obiegają o zamiarach stronnictwa
ruchu. Mówią, że Garibaldi Kaprere opuścił, że wkrótce do Tu-
rynu przybędzie, przyczem dają się słyszeć okrzyki niech żyje Ga-
ribaldi! Mówią znow o zamachu stanu, o dyktaturze wojskowej,
które to pogłoski całą ludność Turynu na ulicę sprowadzają.
Wszyscy są w największej trwodze, nikt nie wie, co jutro przy-
niesie. Na giełdzie popłoch doszedł do najwyższego stopnia,
rentę ofiarowano po 66%, lecz w zgiełku tym i hałasie żaden
interes do skutku przyjść nie może. *Diritto* zaprzecza, jakoby
przeniesienie stolicy nastąpić miało ze względów strategicznych
i twierdzi, że rząd zmiana stolicy poświęca prawa Włoch
do Rzymu. Na rogach ulic przylepiają ciągle proklamacye wzywa-
jące ludność do spokojnego zachowania się, lecz proklamacye te
nie odnoszą żadnego skutku. Nikt nie wierzy w text konwencji,
tak jak go jedna z korespondencyj francuzkich zamieściła i zdaje
się zaiste, iż prawdziwy text obejmuje więcej artykułów i zastrze-
żeń. Gazeta urzędowa turyńska z dnia 28. września ogłasza de-
kret królewski, według którego otwarcie parlamentu do dnia 24.
października odroczone zostało, ażeby nowemu ministerjum zosta-
wić czas do ukonstytuowania się.

Z Madrytu dowiaduje się *Jener. Kor.*, że utworzony
świeżo gabinet Narvaeza stara się usilnie i w zupełnem porozumie-

niu z Francją przeprowadzić dalej sprawę peruańską w tym samym
duchu, w jakim rozpoczęło ją ministerstwo Pachera. Tak więc zdaje
się ta sprawa nabierać istotnie tej doniosłości, jaką zapowiadał nie-
dawno jeden z korespondentów paryzkich *Jener. Kor.*

Do Belgradu przybył na dniu 24go z. m. znowu komisarz
Porty, ażeby przywieść do skutku porozumienie między Turkami i
Serbami co do tureckiej części miasta Belgradu, i zdaje się, że
sprawa ta da się już wkrótce załatwić, gdyż różnica obustronnych
wymagań nie jest już wcale znaczna. Równocześnie przybył do Bel-
gradu także hr. Zichy, ażeby układać się z rządem serbskim wzglę-
dem budowy kolei żelaznych.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 30. września. (Do statystyki szkół ludowych
w Galicyi wschodniej.) Jesteśmy w możności z udzielenych nam
wykazów autentycznych podać do wiadomości następujące data o
stanie szkół ludowych w Galicyi wschodniej w r. 1863, które nie-
tylko są dowodem podniesienia się stanu szkół ludowych lecz oraz
okazują, że w ludzie wiejskim coraz silniej zakorzenia się przekonanie
o potrzebie i dobrodziejstwie nauki. Wprawdzie frekwenta-
cja do szkół zostawia jeszcze wiele do życzenia, ale rezultata jej
były pomyślniejsze jak w latach poprzednich i spodziewać się
należy, że usiłowania powiatowych i miejscowych inspektorów szkół,
duchowieństwa i organów gminnych i w tym względzie będą uwień-
czone szczęśliwym skutkiem, i osiągną pożądany postęp.

Z końcem roku 1863 było w Galicyi wschodniej 1988 szkół
ludowych to jest o 63 więcej jak w r. 1862. Otwarto więc 63
nowych szkół, urządzonych wszędzież ościar dobrowolnych, wyłącz-
nie ze źródeł miejscowych.

Katolickich szkół ludowych było 1921, a mianowicie 5 szkół
głównych (z niższymi realnemi) dla chłopców, 20 szkół głównych
(bez niższych realnych) także dla chłopców, 7 szkół głównych dla
dzieci obu płci, 4 szkoły główne dla dziewcząt, 6 szkół trywiał-
nych dla chłopców, 30 dla dziewcząt, 1005 dla obu płci, nareszcie
844 nie uregulowanych i tymczasowych. Z tych przypada:

1) na lwowską dyceceję łacińską 15 szkół głównych, 142
trywiałnych, i 30 nieuregulowanych i tymczasowych, razem 187;

2) na lwowską dyceceję gr. k. (wschodniej części Galicyi)
1109 szkół, a to: 11 szkół głównych, 686 trywiałnych i 412 nieu-
regulowanych i tymczasowych;

3) na Przemyską dyceceję łacińską 140 szkół, a to 4 szkoły
główne, 111 szkół trywiałnych, i 25 nie uregulowanych i tymcza-
sowych, i

4) na Przemyską dyceceję gr. kat. (wschodniej części Ga-
licyi) 485 szkół, a to 6 szkół głównych, 102 trywiałnych i 377
nie uregulowanych i tymczasowych.

Z temi szkołami ludowymi były połączone 16 szkół przemys-
łowych dla dziewcząt. 1 szkoła przemysłowa dla chłopców będą-
cych w terminie, i 729 zwykłych szkół powtarzających (o 138
więcej jak w roku przeszłym).

Miejscowości obowiązanych do utrzymania szkół było w lwow-
skiej dyceceji łacińskiej 311, w lwowskiej dyceceji gr. kat. 1401,
w przemyskiej dyceceji łacińskiej 294, i w przemyskiej gr. kat.
dyceceji 796, razem 2802, zatem w porównaniu z rokiem poprze-
dnim o 92 więcej. W tych miejscach było dzieci obowiązanych
uczeszczać do szkoły 276.849 (w porównaniu z r. 1862 o 3605
więcej), z których przypada na lwowską dyceceję łacińską 50.154,
na lwowską dyceceję gr. kat. 141.995, na przemyską dyceceję łacińską
27.542, a na przemyską dyceceję gr. kat. 57.158 dzieci.
Obowiązanych uczeszczać do zwykłych szkół powtarzających było
57.349 to jest o 4083 więcej jak w r. 1862.

Miejscowości nieobowiązanych do utrzymania szkół było
w lwowskiej dyceceji łacińskiej 491 z 16.985 dzieci obowiązanych
uczeszczać do szkoły, w lwowskiej dyceceji gr. kat. 533 miejsco-
wości z 40.138 dzieci obowiązanych uczeszczać do szkoły, w Prze-
myskiej dyceceji łacińskiej 573 miejscowości z 18.314 dzieci obo-
wiązanych uczeszczać do szkoły, w przemyskiej gr. kat. dyceceji
547 miejscowości z 23.349 dzieci obowiązanych uczeszczać do
szkoły, razem 2141 miejscowości z 98.786 dziećmi w wieku w któ-
rym mogą być poyłane do szkoły. W tych nieobowiązanych do
utrzymywania szkół miejscowościach było 10.783 chłopców obo-
wiązanych uczeszczać do szkół powtarzających.

Rezultat frekwencyi do szkół był następujący:

1) w lwowskiej dyceceji łacińskiej 15 731 dzieci i 3014 ucz-
niów szkół powtarzających,

2) w lwowskiej dyceceji gr. kat. 39.186 dzieci i 9804 ucz-
niów szkół powtarzających,

3) w przemyskiej dyceceji łacińskiej 10.611 dzieci i 3486
uczniów szkół powtarzających, i

4) w przemyskiej diecezji gr. kat. 16.147 dzieci i 3907 uczniów szkół powtarzających.

Było więc razem 81.675 dzieci uczęszczających do szkół, i 20.211 uczniów szkół powtarzających, ogółem o 293.960 dzieci obowiązyanych uczęszczać do szkoły więcej jak uczęszczających, a o 47.921 obowiązyanych uczęszczać do szkół powtarzających więcej jak uczęszczających, czyli z obowiązyanych uczęszczać do szkoły, uczęszczało rzeczywiście 21 $\frac{3}{4}$ % a z obowiązyanych uczęszczać do szkół powtarzających uczęszczało rzeczywiście 29 $\frac{3}{4}$ %.

Pod względem wyznania religijnego było pomiędzy dziećmi uczęszczającymi do szkół obrządku rzymsko-katolickiego 16.924 chłopców i 9577 dziewcząt, obrządku grecko-katolickiego 40.027 chłopców i 12.034 dziewcząt, obrządku ormiańsko-katolickiego 71 chłopców i 44 dziewcząt, wyznania grecko-unińskiego 4 chłopców, ewangelickiego 199 chłopców i 67 dziewcząt, izraelskiego 1262 chłopców i 1466 dziewcząt.

Pomiędzy uczniami szkół powtarzających było: 4682 chłopców i 2157 dziewcząt obrz. rz. kat., 8602 chłopców i 4673 dziewcząt obrz. gr. kat., 14 chłopców obrz. orm. kat., 12 chłopców wyznania ewangelickiego, 11 chłopców i 60 dziewcząt religii izraelskiej.

Podług różnicy płci było uczęszczających do szkoły 58.487 chłopców i 23.188 dziewcząt, a uczęszczających do szkół powtarzających 13.321 chłopców i 6890 dziewcząt.

Katolickie szkoły ludowe zostawały pod nadzorem 129 inspektorów powiatowych i 1415 świeckich inspektorów miejscowych, i naukę udzielało w nich 511 katechetów, 2070 plebanów miejscowych, 999 nauczycieli, 981 nauczycieli niższych, 49 nauczycielek, 33 nauczycielek niższych i 20 nauczycielek robót ręcznych. Kandydatów stanu nauczycielskiego było w Galicyi wschodniej 167.

Uzdolnionych do nauki dzieci głuchoniemych religii katolickiej było 85, z tych pobierało naukę 41 w instytutach, a 31 po za obrębem tychże. Uzdolnionych do nauki dzieci ciemnych było 31, z tych uczyło się 14 w instytutach, a 11 po za obrębem tychże.

Wspomniane szkoły były pomieszczone w 1516 budynkach własnych, 185 w najętych i 148 w domach na ten cel bezpłatnie oddanych.

Niekatolickich szkół ludowych w obrębie senioratu ewangelickiego Galicyi wschodniej było 61, a mianowicie 1 szkoła główna i 60 trywialnych dla obu płci. Te szkoły były oraz szkołami powtarzającymi.

Miejscowości obowiązyanych do utrzymywania szkół było 93, a w tych 4154 dzieci obowiązyanych uczęszczać do szkoły; miejscowości nie obowiązyanych utrzymywać szkoły było 37, a w tych 430 dzieci obowiązyanych uczęszczać do szkoły. Obowiązyanych uczęszczać do szkół powtarzających było 1807.

Na 4584 obowiązyanych uczęszczać do szkoły uczęszczało rzeczywiście 3658, a 1654 pobierało naukę w szkołach powtarzających.

Było więc obowiązyanych uczęszczać do szkoły o 1079 więcej jak uczęszczających czyli pobierało naukę szkolną 82 $\frac{1}{2}$ %.

Pod względem płci było uczęszczających do szkoły 2776 chłopców i 2536 dziewcząt, pod względem religii i obrządku rz. kat. 4 chłopców i 9 dziewcząt, ob. gr. kat. 7 chłopców i 12 dziewcząt, wyznania ewangelickiego 2764 chłopców i 2513 dziewcząt, izraelskiego 1 chłopiec i 2 dziewczęta.

Niekatolickie szkoły ludowe zostawały pod nadzorem 2 inspektorów powiatowych i 57 świeckich nadzorców miejscowych, katechetów było 10, plebanów 10, nauczycieli 62, nauczycielek niższy 1.

Szkoły te były pomieszczone w 60 domach własnych i w 1 najętym.

Było 1 dziecko głuchonieme i 1 ciemne uzdolnione do nauki, które też uczono.

Szkoły izraelskie. Dla młodzieży izraelskiej były w Galicyi wschodniej 3 szkoły główne i 3 trywialne dla obu płci, z którymi były połączone 4 szkoły przemysłowe dla dziewcząt.

Obowiązyanych uczęszczać do szkoły było 18.585 chłopców i 14.252 dziewcząt, z których rzeczywiście pobierało naukę 2233 chłopców i 2668 dziewcząt. Obowiązyanych uczęszczać do szkół powtarzających było 832 chłopców i 758 dziewcząt, ale rzeczywiście uczęszczało tylko 11 chłopców i 60 dziewcząt. W ogóle było więc obowiązyanych uczęszczać do szkoły o 29.455 więcej jak uczęszczających, czyli pobierało naukę 14 $\frac{1}{2}$ %.

Izraelskie szkoły ludowe, mieszczące się w 1 domu własnym i w 5 najętych, zostawały pod dozorem 2 inspektorów powiatowych i 11 świeckich inspektorów miejscowych, a naukę udzielało w nich 36 nauczycieli, 10 nauczycieli niższych, 2 nauczycielki i 7 nauczycielek robót ręcznych.

Wiedeń, 29. września. (*Nowiny dworu.* — *Wiadomości bieżące.*) Imieniny Jego Mości Cesarza obchodzone będą dn. 4. października we wszystkich kościołach uroczystym nabożeństwem. — Arcyksiążę Rainer udziela dziś audiencji w zastępstwie Cesarza. — Apartamenta dla Następcy tronu Arcyksięcia Rudolfa i jego dworu urządzają obok kancelaryi gabinetowej w burgu. Urzędnicy i służba są już umieszczeni, i za powrotem z Schönbrunnem zajmie Jego cesarzew. Mość te apartamenta. — Arcyksiążę Karol Ludwik przybył tu przedwczoraj z małżonką z Salcburga. — Z Ischl do noszą pod dn. 26. b. m.: Jej cesarzew. Mość Arcyksiężna Zofia wstała dziś po raz pierwszy po swojej słabości i stan zdrowia Jej jest stosunkowo pomyślny.

Książę orleański Ludwik Filip (hrabia Paryża) przybył tu z małżonką przedwczoraj, a wczoraj przyjmowała ich Jej Mość Cesarzowa. Po czterodniowym pobycie uda się Książę w dalszą podróż do Włoch.

(*Wyraz najwyższej łaski.*) Jego c. k. Apostolska Mość raczył rozkazać, ażeby burmistrzowi w Reichenau, *Michałowi Waissniz*, jako też tamtejszej reprezentacji gminnej wyrażono najwyższe uznanie i zadowolenie za okazywane Ich cesarzew. MM. Następcy tronu Arcyksięciu Rudolfowi i Arcyksiężniczce Gizeli w ciągu kilkuletniego ich pobytu w Reichenau dowody wiernego przywiązania. Przejęty tą najwyższą łaską burmistrz zwołał zaraz nadzwyczajne posiedzenie i oznajmił reprezentacji gminnej tę uszczęśliwiającą wiadomość, którą przyjęła z wielkiem uniesieniem radości.

(*W sprawie Meksyku.*) U jeneralnego meksykańskiego konzuła p. Herzfelda odbyło się wczoraj posiedzenie, na którym naradzano się nad transportem wojsk korpusu ochotników. W tych naradach brali udział jeneral Thua i pułkownik Leiser. Uchwalono wyprawić 15. listopada dwa okręta z 2000 ludzi z Tryestu, jednak nieumówiono się jeszcze o to z zadnym właścicielem okrętów. W ogóle zwerbowano już 4000 ludzi. Przedwczoraj wydał meksykański konzułat jeneralny w Wiedniu 18 paszportów do Meksyku. Nie były one przeznaczone dla wychodźców, lecz dla kupców i agentów handlowych, którzy chcą dopiero poznać tamtejszą targowicę. Pomiędzy nimi znajdował się także jeden z tutejszych rzemieślników.

Włochy.

Turyń, 25. września. (*Uchwały turyńskiej deputacji prowincjonalnej.* — *Ciągłe wzburzenie umysłów w Turynie.* — *Przyjęcie wiadomości o konwencji francusko-piemontskiej przez Ojca św.*) Deputacja Prowincjonalna zwołana przez prefekta miasta Turynu, uchwaliła w dniu 24go b. m. następujące postanowienie:

„Zważywszy, iż wiadomość o nowej umowie z Francją względem przeniesienia stolicy do Florencyi umysły głęboko poruszyła; że gdy interesa materyalne nie tylko samego miasta Turynu ale i całej prowincyi mocno są zagrożone, obowiązkiem jest reprezentacji prowincjonalnej starać się o obronę obywateli, których reprezentuje w granicach przysługujących jej atrybucyi, obowiązek zaś ten tem bardziej stał się nagłym w obec niestychanych wypadków, które miasto krwią zboczyły; zważywszy, że w obecnych okolicznościach zwołanie rady prowincjonalnej byłoby nie możliwem — deputacja prowincjonalna odnośnie do artykułu 172 prawa prowincjonalnego i komunalnego ze względu na nagłość postanawia:

1. Starać się w sposób energiczny lecz legalny o utrzymanie wotum z dn. 20. marca, według którego Rzym ogłoszony był stolicą państwa włoskiego.

2. Wezwać wszystkie gminy tej prowincyi, jako też i gminy innych prowincyi, ażeby wszelkimi prawnymi środkami do tego celu dążyły.

3. Wziąć udział w imieniu prowincyi sumą 3000 franków w subskrypcyi narodowej na rzecz ofiar z dnia 21. i 22. września.

4. Wydrukować niniejsze postanowienie, i takowe wszystkim gminom rozestąć.

Zgromadzenie, które postanowienie to uchwaliło, składało się jedynie z deputowanego Bertei, adwokata Filiberta Fresko, hrabiego Peresu de Bonvillaret, adwokata Wiktora Willa i senatora Riya.

Wzburzenie umysłów w Turynie trudne jest do opisania. Miasto osadzone jest siłą wojskową 25.000 ludzi, a nowego wojska jeszcze oczekują. Na placu zamkowym ustawiono dwie pełne baterie artylerii. Wszyscy urzędnicy policyjni wyjechali z Turynu. Cała władza policyjna spoczywa w rękach jenerała Della Rocca, któremu do pomocy dodany jest kwestor Cosso, z Medyolanu telegrafem powołanego. Naczelnicy stronnictwa ruchu odbyli posiedzenie; oczekują przybycia Garibaldeggo. Z Asti przybyło wielu włościan do Turynu, oczekują jeszcze robotników z Viella. Mówią, iż dla ułagodzenia ludu wydana ma być amnestya dla więźniów z pod Aspromonte, dotąd jeszcze wolności pozbawionych. Wiadomość o ministeryum Lamarmora-San Martino bardzo źle została przyjęta. Nazwisko hrabiego Ponza di San Martino nader jest nie popularne, programem jego rozbrojenie a ztąd zrzeczenia się Wenecyi i Rzymu, poświęcanie kwestyi narodowej kwestyi municypalnej, ośmiopiętnię stronnictwa piemontskiego i zostawienia władzy w jego rękach.

Ojciec św. odebrawszy w nieobecności kardynała Antonellego z ust posła francuskiego wiadomość o konwencji francusko-piemontskiej, oświadczył z zwykłą spokojnością umysłu, iż wiadomość ta wcale go nie przeraża, gdyż dobrze o tem wiedział, że zajęcie Rzymu przez wojska francuskie wiecznie trwać nie może. Cesarz od dawna już postępując lojalnie, dał do przeczczenia koniec interwenecyi, która koniecznien musiała być tylko czasową. Na teraz jednak Ojciec św. nie może wyrazić zdania swego o konwencji, gdyż potrzebuje czasu do namysłu. W Rzymie sądzą, iż gabinet papieżki na teraz zupełnie zachowa milczenie i dopiero po rozprawach w turyńskim parlamencie do mocarstw katolickich się zgłosi.

Niemcy.

(*Różne wiadomości.*) Z Flensburga piszą do *Jen. kor.*, iż armie sprzymierzone robią przygotowania do przepędzenia zimy

w księstwach zaelbiańskich i w Jutlandyi. Zamek glücksburgski, który dotąd był wielkim lazaretem dla armii pruskiej, urządzają teraz na umieszczenie głównej kwatery, chorzy wywiezieni zostali, odwieziono ich do Flensburga. Główna kwatera pruska a zatem sztab generała Herward v. Bittenfeld, umieszczony być ma w zamku glücksburgskim; może być, iż umieszczona tam będzie główna kwatera naczelnego komendy, a zatem księcia Fryderyka Karola. — Część floty pruskiej przezimować ma w Flensburgu, mówią o znacznej liczbie łodzi działowych. — Armia w Jutlandyi znów naprzód się posuwa, tym zaś sposobem wracają znów dawne rozporządzenia i obostrzenia. Pruska poczta polowa obejmuje znów nadzór poczt krajowych leżących w okręgach przez wojska austriackie i pruskie osadzonych. Naczelnik poczty polowej pruskiej, naddirektor poczty Albinus, znajduje się znów w północnej Jutlandyi i zajmuje się wydawaniem odpowiednich rozporządzeń. Wojska sprzymierzone posuną znów posterunki swoje aż do Friedrichshaven. Sądzą w ogóle, iż takowe postępowanie wojsk sprzymierzonych spowodowane zostało nie tyle nadzwyczajną przewłoką konferencji, ile raczej oporu urzędników duńskich w Jutlandyi i postawą ludności jutlandzkiej. — Z powodu otwarcia dalszego ciągu drogi żelaznej północno-szwedzkiej, a mianowicie linii Rothenburg - Wojenis, komenda stacyjna austriacka, od początku kampanii w Flensburgu zaprowadzona, do Wojenis przeniesiona zostanie. Przeniesienie to w dniu 1. października nastąpić ma.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 27. września. (Rozkazy do wojsk warszaw. okręgu wojennego i do policji warszaw. — Mianowanie.) *Dzienn. Warsz.* pisze: W rozkazach do wojsk warszawskiego okręgu wojennego z dnia 1., 5. i 10. września (v. s.) czytamy: Wyższy dyżurny sztabsoficer zniesionego sztabu wojsk w Królestwie Polskiem pułkownik baron Morgenstern otrzymał rozkaz objąć obowiązki drugiego pomocnika naczelnika sztabu warszawskiego oddziału wojennego. — Uznawszy możność zniesienia obecnie Włocławskiego wojennego okręgu rozkazano dopełnić to na następujących zasadach: 1) znajdujące się w znoszonym oddziale powiaty Gostyński i Włocławski przyłączyć do warszawskiego głównego oddziału wojennego; 2) linię warszawsko-bydgoskiej kolei podzielić na dwa działy, jeden od granicy pruskiej do Ostrowa, drugi od Ostrowa do Łowicza i poddać je w właściwie wojskowym względzie, pierwszy dowódcy 14. Ołoneckiego pułku piechoty J. król. W. księcia Karola Bawarskiego pułkownikowi Porochownickiemu w m. Włocławku, a drugi dowódcy 39. Tomskiego pułku piechoty pułkownikowi Ejchenowi w m. Kutnie z tem, że po zniesieniu oddziału Włocławskiego ci dowódcy pułków w sprawach dotyczących się poruczonego im zawiadywania działami Bydgoskiej kolei żelaznej, pod względem wojskowym mają odwoływać się prosto do naczelnika warszawskiego oddziału wojennego; 3) komisję śledczą w Kutnie i wojennosadową w m. Włocławku, pozostawić czasowo do ukończenia spraw; nowe zaś sprawy oddawać do komisji w m. Skierniewicach, zostających pod władzą dowódcy 5. Kijowskiego pułku grenadierów N. Króla Niderlandzkiego pułkownika Leluchina, któremu nadaje się prawo rozstrzygania spraw teraz prowadzących się w Kutnie i Włocławku. — Pozwolenie na zawieranie ślubów generałem, sztabsoficem, dotąd zgodnie z osobnym rozporządzeniem udzielał głównodowodzący, mając przytem na uwadze: 1) materialne zabezpieczenie przyszłego życia rodzinnego. Norma kapitału zabezpieczającego małżeństwo oznaczona była najmniej 4000 rubli srebrnem w gotówiznie lub biletach bankowych, albo w nieobciążonej długami nieruchomości, równającej się tej sumie; 2) dokumenta o kapitałach zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach w Królestwie Polskiem, przed zezwoleniem na małżeństwo przesyłane były na opinię do prokuratury Królestwa — czy mają moc prawną, i tylko w razie stanowczego przekonania się, że dokumenta zabezpieczone hipotecznie na nieruchomości, mają moc prawa, dozwolano na małżeństwo z warunkiem wszakże, żeby dokumenta te, równie jak i kapitały gotówką znajdowały się w zachowaniu w jaszczyku do pieniędzy skarbowych; i 3) niezawisłe od zabezpieczenia materialnego przyszłego życia rodzinnego, zwracana była najściślejsza uwaga i na przyzwoitość małżeństwa, stosownie do art. 2150 V. tomu zbioru postanowień wojennych. Głównodowodzący wojskami raczył rozkazać: aby przepisy te zachowywane były przez naczelników dywizji i mających jednakoż z nimi władzę, przy udzielaniu pozwoleń na zawarcie małżeństwa, na zasadzie nadanego im prawa w ustawie rozestanej przy rozkazie ministra wojny z dnia 12. sierpnia r. b. — Głównodowodzący wojskami na prośbę Dyrekcji dróg żelaznych warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej raczył dozwolić najmowanie za zapłatą pieniężną do robót na drogach żelaznych niższych stopni wojsk, konsystujących przy tych drogach.

Turecja.

Konstantynopol, 16. września. (Emigracja czerkieśka. Zacięstwo w Syryi.) Do *Jen. kor.* piszą: Emigrowanie Czerkiesów do Turcji nie ustaje i właśnie temi dniami wylądowało ich znów przeszło 2000 w Trebizondzie. Większą część emigrantów wyprawiono do Ismidu, reszta umieszczona będzie w okolicy Smyrny. Innych 4000 Czerkiesów przybyło na rosyjskich okrętach wojennych do Kustendży i udali się ztamtąd do Bułgaryi, gdzie nadano

im ziemie. Osiągnięte tym sposobem pomnożenie sił roboczych w urodzajnej Bułgaryi powinno uśmierzyć nieco obawę, jaką obudza napływ tych hord azjatyckich. Przecież w tym roku wypadły zbiory w Dobruży tak obficie, że dość znaczną ilość zboża nie można było dla braku ludzi zwieźć nawet do domu.

Temi dniami nadszedł też z Odessy do Stambułu transport koni, mianowicie 162 przepysznych ogietów, które zakupiono w Rosyi dla Sultana.

Z Bagdadu donoszą o wielkim zwycięstwie wojsk tureckich nad plemionami Abu-Hassan i Abu-Dacalem. Liczba poległych wynosi 400, a ranionych 600 ludzi; również tyle miano zabrać w niewolę. Po stronie wojska była strata bardzo mała. Oprócz tego zdobyto znaczną liczbę koni, mułów i innych zwierząt domowych.

Kronika.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 6. z. m. wieczorem utonął w Bugu w Kamionce w obwodzie zloczowskim włościanka z Rudy Hapka Saxon, przejeżdżając w bród wezbraną rzekę w towarzystwie włościanina z tej samej wsi, Wasyla S. Woda porwała wóz wraz z końmi; Wasyl S. uratował się pływaniem, a wspomniana włościanka znalazła śmierć w nurtach rzeki.

(Pożary.) W pierwszej połowie września zdarzyły się w powiecie kamioneckim w obwodzie zloczowskim dwa wypadki pożarowe, jeden dnia 13. września w Knywulance, gdzie zgorzał dom włościanina Łukasza P. ze stodołą i zbożem, a drugi dnia 14. września w Kamionce samej, gdzie spłonął jeden dom na przedmiesiu ze szepą. Przyczyny obu wypadków były przypadek.

W kolonii Kaisersdorf w obwodzie samborskim zniszczył ogień, jak się zdaje umyślnie podłożony, dnia 11. września dom kolonisty Jana R. wraz z budynkami gospodarskimi i całym zasobem zboża.

Dnia 13. z. m. zgorzała w Klewińcach w obwodzie czortkowskim karczma dworska, a przyczyną tego nieszczęścia była, jak się pokazało ze śledztwa, nieostrożność palących fajkę gości szynkowych.

Nakoniec w nocy z 22. na 23. września pogorzał w Króliku polskim w obwodzie sanockim włościanin łamiejszy Bazyl R., postradałszy wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie, znaczny zasób zboża i kilka sztuk bydła. Zachodzi podejrzenie, że ogień był podłożony i mniemanego winowajcę oddano sądowni.

(Nieszczęsne wypadki.) W Polanie w obwodzie lwowskim zginął w nocy z 15. na 16. września przypadkową śmiercią parobek wójta Wasyl Porandy. Gdy spał w stodole spadło na niego kilka kóp hreczki i udusiło go.

Dnia 23. z. m. utonęło w Szamuszynie w obwodzie czortkowskim dwóch ludzi z pułku piechoty Księcia Nassau, wysłanych z Mielnicy na straż u przewozu na Dniestrze. Wóząc się na czółnie po rzece wyrócili się i nie umiejąc pływać utonęli.

(Wystawa koni.) Wydział stowarzyszenia do podniesienia chowu koni w Galicji, uchwalił urządzać wystawę koni w Konopkowie, i zarazem wyseigi. Ponieważ jednak w tem miejscu nie ma odpowiednich stajni na pomieszczenie koni, przeto wystawa połączona z wyseigami o nagrody odbędzie się w Tarnopolu d. 10. i 11. października b. r.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 30. września. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: męc pszenicy (81 $\frac{1}{2}$) 2 zł. 74 c.; żyta (76 $\frac{1}{2}$) 1 zł. 51 c.; owsa (48 $\frac{1}{2}$) 1 zł. 13 c.; hreczki 1 zł. 64 c.; kartofli 1 zł. 30 c.; cetnar siana 1 zł. 50 c., okłotów 78 c.; sąg drzewa bukowego 11 złr. 77 c., sosnowego 9 złr. 53 c.

Stanisławów, 22. września. W I. połowie b. m. były na targach w obwodzie stanisławowskim następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

Miejsce targu:											
Buczacz		Halicz		Nasasie-rzyska		adwónt		Stanisławów		Tłumacz	
zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
waluta austriacka											
Mec pszenicy	2 65	2 40	2 50	3 .	3 .	3 .	3 .	3 .	3 .	3 .	3 .
„ żyta	1 25	1 40	1 40	2 .	1 70	1 50	1 70	1 50	1 50	1 50	1 50
„ jęczmienia	1 65	1 90	1 .	1 50	1 30	1 .	1 30	1 .	1 .	1 .	1 .
„ owsa	1 75	1 .	1 70	1 .	1 85	1 .	1 85	1 .	1 60	1 60	1 60
„ hreczki	1 15	1 .	1 20	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 50	1 50	1 50
„ kukurudzy	1 80	2 .	1 70	2 67	1 95	1 75	1 95	1 75	1 75	1 75	1 75
„ ziemniaków	1 .	1 .	1 80	2 80	1 80	1 .	1 80	1 .	1 .	1 .	1 .
Cetnar siana	1 20	1 .	1 80	2 50	1 .	1 20	1 .	1 20	1 20	1 20	1 20
„ wełny	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .
„ nasienia koniecu	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .	1 .
Sąg drzewa twardego	6 .	5 .	5 .	5 .	7 50	5 50	7 50	5 50	5 50	5 50	5 50
„ miękkiego	5 .	3 .	50 4	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .	4 .
Funt mięsa wołowego	9 .	11 .	10 .	10 .	12 .	12 .	12 .	12 .	12 .	12 .	12 .
Mas okowity	32 .	44 .	60 .	45 .	64 .	35 .	64 .	35 .	35 .	35 .	35 .

Ostatnia poczt.

Kopenhaga, 29. września. Dzisiejsza *Flyveposten* pisze: Wiadomość o zabraniu dokumentów z archiwum duńskiego przez Wielkiego Księcia Oldenburgskiego jest fałszywa; wystarał on się tylko o jeden exemplarz rozprawy Dra. Oswalda, przytaczającej dowody na poparcie praw linii królewskiej, a której tylko kilka exemplarzy obiega między publicznością. — Pobyt Wielkiego Księcia Następcy tronu rosyjskiego ma potrwać do 14 dni. Za powrotem księcia Walii mają odbyć się wielkie łowy.

Paryż, 29. września. Rząd francuzki postanowił zaprowadzić u siebie system pruskich karabinów kapslowych, których dwa miliony sztuk obliczono na 80 do 100 milionów franków. Pan Budberg miał temi dniami długą konferencję z panem Drouyn de Lhuys. — Z Meksyku donoszą, że Matamoras zostało zdobyte, a Juarez cofnął się z Monterey na północ. — List Królowej Izabeli, który na przypadek wyjścia Francuzów z Rzymu ofiaruje Papieżowi wojsko hiszpańskie, jest podrobiony.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. września.

Hotel George: PP.: Kozielski L. z Rosji.
Hotel europejski: Skulimowski Julian, z Dynisk. — Żurkowski Antoni z Horbacz.

Hotel angielski: Treter Hilary, z Łonia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. września.

PP.: Ziolkiewicz L. c. k. podpor., do Kobylówok. — Bittuen J. c. k. podporucz., do Drohowyża. — Podhorski M., do Łojowice. — Hr. Kalinowski Wład., do Bakowice.

T E A T R.

Dziś teatr niemiecki: „*Martha oder der Markt zu Richmond*“, opera w 4 oddziałach. Przedstawienie pożegnalne i na dochód p. Franciszka Steger z Wiednia.

Teatr ruski. W niedzielę dnia 2. października 1864 po raz pierwszy „*Słaba strona*“, komedia ze śpiewami w 1. akcie z francuskiego, tłumaczył P. Łozowski. Nastąpi po raz pierwszy: „*Głodny i zakochany*“, komedjka ze śpiewkami w 1. akcie z francuskiego, tłumaczył E. B.

W poniedziałek teatr polski. „*Gabryela*“, komedjo-dramat w 5 aktach z francuskiego, przekład Waleryana Kaliuki.

Spstrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

Dnia 30. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.64	+ 6.2	75.7	zachodni	sl. pochmurno
2. god. po poł.	322.26	+ 6.2	73.9	"	deszcz
10. god. wiecz.	322.58	+ 6.0	83.2	"	"

Łość deszczu 3.90.

Kurs lwowski.

Dnia 30. września

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	43	5	48 1/2
Dukat cesarski	5	45 1/2	5	50 1/2
Półimperial zł. rosyjski	9	43 1/2	9	55
Rubel srebrny rosyjski	1	78	1	81
" papierowy rosyjski	1	47	1	50
Talar pruski	1	72	1	74
Polski kurant i pięciozłotówka	73	70	74	70
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	77	39	78	14
" " " m. k. za 100 zł.	73	60	74	35
Galic. obligacje indemnizacyjne	78	35	79	10
5% Pożyczka narodowa	241	—	243	75
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika				

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 30. września

	złr.	kr.
5% Metaliki	70	10
5% pożyczka narodowa	78	90
Łosy z 1860 roku	91	70
Akcyje banku wiedeńskiego	775	—
" " kredytowego	153	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	115	90
Srebro	115	50
Dukat pojedynczy	5	51

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 28. września

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)		pien.	towar
A. Państwa.			
W austr. wal. po 5%	66.80	66.90	
" " bez kuponów			
zwrotny po 5%	97.30	97.50	
7 pożyczki narod. z proc.			
od stycznia do lipca po 5%	79.30	79.40	
od kwiet. do paźd. po 5%	79.40	79.50	
Pożyczka w srebrze z 1864			
roku zwrotna w 25 latach	86.50	86.75	
z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—	
Metaliki po 5%	70.90	71.10	
Metaliki z proc. od maja do			
listopada po 5%	70.90	71.10	
dtto. po 4 1/2%	63.—	63.25	
dtto. " 4%	56.—	56.50	
dtto. " 3%	42.—	42.50	
dtto. " 2 1/2%	35.—	37.—	
dtto. " 1%	14.10	14.20	
Przez. do wyl. z r. 1839			
całe losy	154.75	155.25	
Przez. do wyl. z r. 1839			
pięta część losów	151.50	152.—	
Przez. do wyl. z r. 1854	88.—	88.50	
Przez. do wyl. z r. 1860			
po 500zł.	92.40	92.60	
Przez. do wyl. z r. 1860			
po 100 zł.	94.40	94.60	
Pożyczka z r. 1864 (z premią)			
po 100 zł.	84.40	84.60	
Lenty Como po 42 lir. austr.	17.50	18.—	
Wył. obl. daw.	66.—	67.—	
długu państ.	63.—	64.—	
" 4%	55.75	56.25	
" 3 1/2%	48.50	49.—	
Przez. do los. obl.	56.—	58.—	
długu państ.	51.—	52.—	
z proc. w kraju	44.—	46.—	
dtto. z procent.	59.—	60.—	
za granicą	67.25	67.75	
" 4%	60.—	60.50	
B. Krajów koronnych.			
Nizszej Austrii	90.—	90.50	
Wyż. Aust.	88.—	89.—	
Salzburg	89.50	—	
Czech	94.—	95.—	
Morawii	93.—	94.—	
Szlasla	89.—	90.—	
Styryi	89.—	89.50	
Tyrolu	—	—	

2. Stan oblig. domestykain.		pien.	towar
A. Państwa.			
B. Krajów koronnych.			
C. Miast.			
D. Gmin.			
E. Kolej.			
F. Banki.			
G. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
H. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
I. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
J. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
K. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
L. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
M. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
N. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
O. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
P. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Q. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
R. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
S. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
T. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
U. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
V. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
W. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
X. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Y. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Z. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			

3. Akcyje.		pien.	towar
A. Państwa.			
B. Krajów koronnych.			
C. Miast.			
D. Gmin.			
E. Kolej.			
F. Banki.			
G. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
H. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
I. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
J. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
K. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
L. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
M. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
N. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
O. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
P. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Q. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
R. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
S. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
T. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
U. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
V. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
W. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
X. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Y. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Z. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			

4. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		pien.	towar
A. Państwa.			
B. Krajów koronnych.			
C. Miast.			
D. Gmin.			
E. Kolej.			
F. Banki.			
G. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
H. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
I. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
J. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
K. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
L. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
M. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
N. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
O. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
P. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Q. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
R. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
S. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
T. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
U. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
V. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
W. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
X. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Y. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			
Z. Obligacje z prawem pierwszeństwa.			